

TESPİTLİ

ayı : 28

19 - Şubat - 1935

Afyon : Doğan Matbaası

3/3/935

İÇİNDEKİLER.

19 Şubat.

İnkılâpcıyız.

Halkevinin Altı "Oktan,, 1

Halkevi Yıl Dönümü.

Eksiklik Tasası.

Şeyyad Hamza.

Deli Bekir.

Taşpınardan Damlalar.

Kültür Tedkikleri.

Firikya Abidelerine Doğru Bir Gezinti.

Evimizin Bir Yıllık İşleri.

Sami Akyol.

Y. M. Âren.

Vehbi.

E. H. Akman.

R. M. Meriç.

M. Z. Çerçel.

E. Â. Gökpınar.

S. Gönçer.

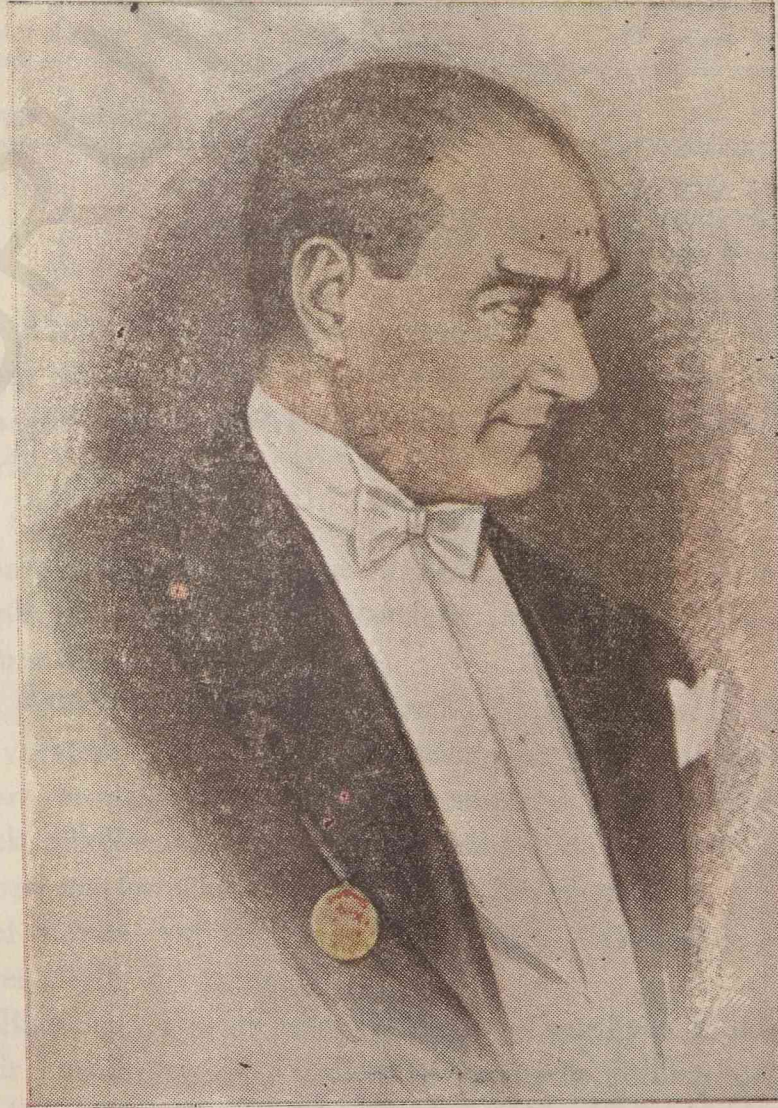
ABONE :

Seneliği [120] kuruş. Abone için Halkevine
müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi : Ahmet Sami

Neşriyat müdürü : Sami

Basıldığı yer : Doğan Matbaası - Afyon

EN BÜYÜĞÜMÜZ.

Cilt : 3.

TAŞPINAR

Sayı.28.

Her ayın ondokuzunda çıkar.

İdare Yeri : Afyon Halkevi.

19 Şubat. 1935.

Taşpınar Başında :

« 19 ŞUBAT »

Bugün, dördüncü 19 Şubatı yaşıyoruz...

19 Şubat ulusal devrimde yeri büyük olan bir gündür...

Devrim günlemecinde yeri büyük olan 19 Şubat, niçin değerli bir gündür!,

Çünkü :

19 Şubat budun oyunun, ulus ve yurd duygusu ile erklenmesini yapacak, tek duygulu, tek düşünceli yurddaşlar yaratacak Halkevlerinin açılış günüdür.

Bugün, üçüncü yılını bitirerek dördüncü yılına giren Evlerin, Kamunun yaşayışı ve düşüncüsü üzerinde ne gibi değişiklikler yaptığını araştırırsak görürüz ki: devrimimiz hızı karşısında sendeliyerek dökülecek kişileri, devrim kazanında eriterek, yoğunarak, o hıza hız katacak kişiler kalıbına koymuştur...

Kültürel alanda yapılan bu iş, Evimizde, Evlerimizde gün geçtikçe genişliğini arttırmıştır.

Dün, "Budunun,, günden güne bozulan ve geriliyen kılıklarını düzelten bir kurum yoktur.. Yurdun her yanında görülen çöküntüler gibi, budunun da her kılığında kötülükler gözüküyordu... Bu oluşlar dünün türesindeki bozukluğun bir belgisi idi...

Bugün, kamunun oyunu aydınlatmak ve işine kolay katmak için çalışan evler, koşa, kılığının da arılaşmasına çalışıyorlar.. Devrim kılığının ve çekiminin, kamunun canevine sinmesi için uğraşıyorlar...

Kılık arılığını kendi özünde yaşatmıyanlar, kamunun oyunu bir yola ve bir oluğa döküp akıtamazlar...

İNKILÂPCİYİZ.

Sami Akyol.

Bize Atatürk çocukları derler. Onun güneş başından doğup Yurdun her bucağına ulaşan Altı okun nurlu, ünlü hedeflerine doğru yürüyen yiğitler derler. Gözümüz önde, kulağımız önderdedir. 14 Yıl evvel Koca tepeden verilen "İleri!", kumandasile durmadan, yorulmak bilmeden, hızımızı artıra artıra yürüyoruz. Altı Okun on sekiz milyon can veren altı hedefine 9 yoldan 9 dinç ve genç adamla, 9 Atlet çevikliği ve beraberliğile koşuyoruz. Altı Oku savuran yay gibi gergin ve sağlamız. Üzerinde yaşadığımız toprakların değerini' ne büyük fedakârlıklarla yeniden ulusal ülkeye bağlandığını, üzerinde dimdik, sapasağlam durduğumuz bu Yurdun bu sevimli, güzel Türk Yurdunun niçe Türk kanile bu günkü refah ve kudrete eriştiğini bizim kadar, Atatürk çocukları kadar kim anlar, kim sezer.....

Cihanı kıskandıran bir bütünlükle 18 milyon vücut bir vücut gibi hareket ederek bir kalp gibi çarparak ölçüsü bir zamanı bir bütün gözler ulusun şerefli yarınında başımız dik göksümüz inkılâp havasile dolu güçlü ve inanlı yürüyoruz.

Adımlarımızı şu tempuya uydurduk. Geniş göksümüzün var kuvvetile haykırarak ilerliyoruz:

Cumhuriyetçiyiz.

Milliyetçiyiz.

Halkçiyiz.

Devletçiyiz.

Lâyiğiz.

İnkılâpçiyiz.

Onun için Osmanlı türecileri, yurd ve ulus işlerinde kamunun oyunu bir yola ve bir oluğa koyup akıtamadılar...

Bu ün veren iş de, kılık arılığını kendi özünde yaşatan Ulu Önder Atatürk'ün buyruğu ile açılan Evlerde yüküm olan arı kılıklı, duru yürekli Atatürk üreninin işi oldu...

Ne mutlu onlara!..

Devrim : İnkılâp.

Oluş : Hadise.

Üren : Nesil.

Günlemeç : Tarih.

Türe : İdare.

Erk : Kuvvet.

Oy : Fikir.

Kılık : Huy, ahlak.

Çekin : Terbiye. Koşa : Aynı zamanda.

Yüküm : Vazife. Belgi : Eser.

HALKEVİNİN ALTI «OKTAN» I

Yusuf Mazhar Âren

Biz, bir (Sultan Hamid çağı) na eriştik ki onda Türk, bosnadan Hind denizine kadar uzanan (Sahrayı kebir) den ak denize kadar inen bir haritayı ve bunun içinde kaynaşan soy soy ulusları sırtında taşıyan bir hammaldı; Efendiliği bundan başka şey değildi. Gerçek şu idiki Bizans imparatorlarının saraylarında ve tarih ve ananelerinin tıbkı derinliği ve tıbkı genişliği ile taht kuran sultanlardan her kes çekiyor, fakat her kesden ziyade Türk çekiyordu:

Çeşid çeşid fenalıkların ağırlığı kat kat inup bir birinin üstüne yığıla yığıla türke binmişti..

Biz onu - yetiştiğimiz sultan hamid çağının sonlarında - bitginliği, yorğunluğu, bezginliği içinde gözlerimizle gördük ve tarihten de ona bu hammallığın daha eskiden beri yapıldığı geldiğini öğrendik....

Kendisinde bir şeyin tüketildiğini ve tüm tüküleceğini anladığı yerde Türk ağır yükünden silkinmeğe savaştı..

O zamana kadar Türkün sırtında olmağa alışmış olan soylar kaymamak için onu keskin tırnaklarla tırmalamağa ve bütün acun onu eski gidişinde tutmağa girişti.

Türkü kendisinden başk soyların kanmadığı uydurma uluslukla (Osmanlı) adında aldatıyorlardı. Menfaatlerde herkes, hatta yabancılar bile, osmanlı, meşakkatte yalnız Türk osmanlı....

**

Meşrutiyet ilânında ezgin, yoksul, dağınık ve osmanlı adına kapıklıkla pek şaşkın kalan Türke kendi yurdunda yer kazandırmak, yurdunda bir varlık olduğunu öğretmek, göstermek gerekliliği - yalnız bu iki ülkü - ile bir Türk ocağı doğmuşdu.

İlk işleri ne olduse oldu fakat ilk gösterişi yabancı illerde oturanların kendi aralarında dertleşmek için yaptıkları cılız birlikleri andıran Türkocağı bir arkadaşlık güvenci bile yaratamadı.

Büyüyememiş, dallanamamış, canlanamamış, karanlıkları yırtamamış, sağlam bir yol açamamış, yalnız bir sönük çıra gibi kalmışdı... Tek ve gizli...

Bu teşbih ve kıyas Türk ocağının en doğru durumunu çıplaklıkla ortaya çıkarır sanırım. O bu halile karanlıktan kurtaramadığı yolcularına varacakları bir noktayı olsun belli ediyordu: Nasyonalizim...

Bu, Yahudilerin kurtulamadıkları sahrayı tihde besledikleri (arzı mevud) hulyasından daha kuvvetli değildi. Çünkü Türkocağı o noktayı gösteren bir çıra olmak dolayisile kendisinden hoşnut olmayanlara, kendisini köreltmek isteyenlere karşı yürüyememiş, hep gizli müdafaada kalmıştı. İleri atılmamış, açılmamış, kaplayamamıştı. Yaşatmak, uyandırmak istediği fikri kendi yurdunda besleyemiyeceğini anlayınca Turanlara kadar gitmiş ve (cephesini orada tecavüzdan masun) saymıştı....

Ulusal mücadelede önünde açılan geniş alana atılamadı. Bunun arkasından gelen Cumhuriyet çağında da dinçlik, duygululuk, uyanıklık gösteremedi. Yardım gördüğü Cumhuriyetin göğsünde yurdun her yerine gitti, yerleşti....

Fakat ilk ruhunu ve ilk günlerde edindiği çekingen ve hülyacı karakterini değiştiremedi. (Bir noktayı) olsun gösteren çırasıda söndü.... Kaldığı karanlıkta gideceği belli başlı yolu, yapacağı belli başlı işi bulamadığından, bilemediğinden - medrese ve tekkeler gibi - oda gömüldü, bir farklı, gömüldüğü topraklarda (Halkevleri) bitti.

Benliğinin yıpranmış kabuğunda bütün geçmiş zamanların fenalıklarından - derin ve kirli - izler kalan türklüğü soymak ve o pis kabuğun altından temiz - tertemiz, her zaman temiz - özünü çıkarmak, ve bu işde ulusun gizli dileğini, ulusun açık isteğini toplu, geniş, doğru bir yolda yürütmek: işte Halkevlerinin üzerine aldığı iş:

Halkcı ulus, Halkci ulus.... Halkcılığın yurd alanına en temiz tuhumlarını yetiştiren Halkevi....

Layık ulus, Layık ulus.... Layıklığın en kuvvetli duygularını doğuran Halkevi.

Cumhuriyetçi ulus, Cumhuriyetçi ulus.... Cumhuriyetin temellerini en derinlere indiren Halkevi.

Halkevleri altı ummaca doğru derin yollarda - bayrağındaki oklar kadar doğru - hızla ileri atılmıştır.

Az yıl içinde onun yaptığı, başardığı işler - bahar güneşinin kışdan çıkmış tomurcukların içinde yaptıkları gibi - birden bire gözlerimizin önünde bir çiçek parlaklığı, güzelliği ile göründü... o çiçeğin yapraklarının dibinde de tatlı bir meyve olmakda, olgunlaşmaktadır.

19 Şubat 1932 günü Halkevinden fışkıрмаğa başlayan ışık Türk acununa yayılıyor... Bu - bir gün gelecek - buradanda taşacakır. O fidandır yükseliyor, daha çok yükselecek -pek yüksekde olan ummacına kadar - .

HALKEVİ HALKCI:

Eski çağlara gitmeğe değmez; son yüz yılların uluslarında en eski görünen halkcılık İngilizlerindirki Nobles ve Aristokrasinin hükümdarlığa karşı koymak için güçlerini kullandıkları halka dayanmalarından; Fransız halkcılığı - tersine - o sınıfları yikan orta sınıfın - Borjovazinin - devlet idaresini eline almasından - yani halkın özünün değil bir sınıfın yaptığı kurtuluş savaşından - ibarettirki bunların halkcılık adile yarattığı hayalden- tutulmaz, varılmaz renkten ibaret bir elimisâma takından başka şeyolmiyan Halkcılıktan- Sosyalizm ve komonizm, doğmuş, bir dev gibi büyümüş savaşmağa başlamıştır.

Türk Cümhuriyeti halkcılığı soysal hudutlarında yerleştirirken en aşağıdan başladığı yükseltme işinde yurtdaşların yutdaşlar yanında yerini küçültmeyecek yollar açmıştırki bunun üzerinde herkesin kendi değerince ilerileye bilmesi için hiç bir zorluk kalmamış ve Halkevleri Türkiyede bu ülkenin tapınacağı olmuştur.

HALKEVİ CÜMHURİYETÇİ:

(Tacıdar) ların ülkesinde halkcılık yaşamaz... Balık havada yaşamadığı gibi: Eger büyük Bretanya misal gösterilirse - orasını acunun yarısını hükümü altında tutan - bir (saray-ada) sayup İngiliz ulusunu milyonlarca ademin sırtında yaşayan bir tacıdarlar kümesi, oradaki halkcılığı başkalarının kanından yaşayan ortak emüklerin bir yarenlik derneği saymamak mümkün değildir...

Türk'iyede halkcılığın en büyük temeli Cumhuriyettir. Türk Cumhuriyetinin asıl gücü üzerindeki yapıdan gelirki bunun sembolide Halkevleridir. Halkevlerinin altı oklu bayrağının bilgisidir.

HALKEVİ LÂYIKDIR :

Bir evden taşıp, bir klandan taşıp, bir soydan taşıp bir ulus,

bir budun olmak için adem oğullarının atlatdıkları yıllar bizim tanıdığımız tarihlerin çok, hemde pek çok gerisinde yığılır.... Bizim o çağlardaki ademleri vahşi ve yabani sanmamızda tam bir isabet yoktur.

Lâkin onların -tasarladığımız ve belki yanıldığımız ilk hayatlarında- tabularla, haramlarla korkutarak aykırılıklardan, eğriliklerden, soysal fenalıklardan esirkendiklerini sanıyoruz... Öyle görüyoruz ve bunda, günlerimize kadar dayanan, öyle bir zencirleme buluyoruzki bir tarafda (istatik) tesirile tabularının, haramların ve diğer tarafta dinamik kuvvetile medeniyetin arasında adem oğlu yıllarca, yıllarca bucalamış durmuştur.

Yapması haram, yapmaması haram olan şeylerin vurduğu bukağı ile adem oğlu medeniyet yolunda binlerce yıllar gerilemiştir.... Nihayet bir soysal gereklik yüzünden, bir vicdan ve huy bozukluğunun düzeltilmesinde yer bulan ve medeniyet ışıklarının sokulmadığı yüreklerde gizli bir korku halinde yaşamasına göz yumulan haramlar -kendilerini koyanların kemiklerinin tozu bile kalmadığı halde- derin ve korkunç mezarlardan çıkan çirkin bir ses gibi ileri yürüyen medeniyeti gittiği yolda dima durdurmağa ve kendisine doğru çevirmeğe çalışmıştır...

Bu sese dönen uluslar hep bir mezar kenarında kalmış, bu sese uyanlarda ölümlerin ellerine verdikleri yakalarından sürüklenerek ölüm hastalığı çekmiştir... Türk'iyeyi geçmiş zamanlara bağlamak ve Altay kırlarını, Anadolu yaylalarını atlarının sesile dolduran Türk'ü bir devenin sessiz ağırlığı ile Medine çöllerinde gezdirmek daha uzun süremezdi.., O çöl ademi değil, yayla ademi idi...

O deveye değil, ata.... O güneşe değil, yele bile sığmıyan çabukluğu ile insanların en yükseği idi, bir bedevi değildi.,..

Onu çöle sürükliyen, ondaki enerjiden korkup haramların bukağı ile ayaklarını bağlayan eller kırıldı:

Bunlar (haram)lardır, (tabu)lardır.... Bunlar adem oğullarının adem oğullarını hükümleri altında tutmak, kul etmek için kullandıkları kementlerdir... Din değildir....

Din, vicdanın bir duygusu, evreni yaratan ve kendisine onun içinde varlık veren tanrısile insanın arasındaki bağıdır. Şarap in-

sanın yaşamak alanında mihlanan yorgun fikrini çözmek için içildiği gibi, din yüreğin acunda çattığı acıları dindirmek için insanın zaman zaman sığındığı bir tanrılıktır...

Dinin dünyadaki ulus işile hiç bir bağlantısı yok iken ulus işlerine uzanan (haram)ların (tabu)ların ellerile Türk de yüz yıllarca yolundan geri konulmuştur.

Cumhuriyetin ilk işi Türk ulusunun yolunu mezara varan çölden çevirmek, onu buna sürükliyen ellerden kurtardıktan sonra -çirkin bir alışışın verdiği kölelere yakışır bir alçaklıkla -onu arayan, isteyen, dileyenlerden- sirayet eden hastalıklara uğramış kimselerden kaçınıldığı gibi- kaçınılmak işini Halkevleri kendi üstüne almıştır.

Tamamlanan şeraitten -istenilen şeylere kendiliğinden doğar... Tabiat kanunlarında eşyanın bir birine olan alakası tamamlanınca bunların zımmındaki hadiseler men edilemez bir kuvvetle meydana çıkar. İşte soysal kanunlara uygun bir halkcılığın, ortası bulunmuş, zıd ceryanlardan değil, ölümden canlanmak yönünden doğmuş- noksansız bir Cumhuriyetin -ne kadar layık olsalar yine eklazyastik kuvvetlerin tesirinden kurtulamıyan başka uluslarıne göre- en yüksek bir layıklıkla birleşmesinden -ulusal duyguların uyanması, hürlik hudutlarının genişlemesi ve son çağ kültürünün üstüne çıkan büyük bir kültürün canlanması ve evrensel gidişde başa geçilmesi- beklenirki bunlar sırasile yahut bir birinin hizasında Halkevlerinde büyüyüp yurt alanında ulusa sarılacaklardır.

1932 senesi Şubatının 19 uncu günü- Türkocağının toprağından biten Halkevleri Türk inkilabının yüceliklerinde ulusal kültürün kaynağı olmak işinde ummaca doğru giden ve dördüncü yılını ülkülerinin doğduğu, büyüdüğü, yürüdüğünü görüp tevazule kutlulayan bir kurumdurki bir yılından o bir yılına varan tarihi kıvançlı ve güvençli şeylerle doluyor.

Halkevi Yıl Dönümü

Vehbi.

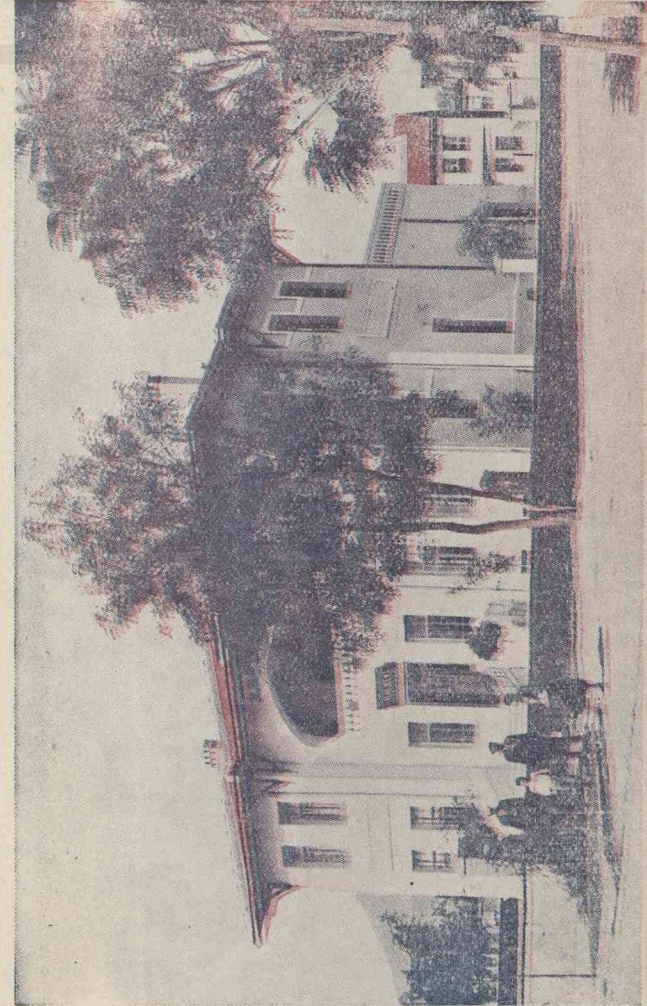
Halkın dilekleri Halkevlerinden
Yükselir, yüce bir kurultay olur.
Nasılki şu uçsuz göklerde hilâl.
Dünyayı ışığa boğan ay olur.

Bu evdir ulusun kültür ocağı,
Bu evdir ata, hem ana kucağı;
Bu evin aydındır her bir bucağı,
Bu eve sığınan öksüz bay olur.

Dağları yol eder denizler açar,
Bu evden yetişen göklerde uçar,
Olmaz kelimesi önünden kaçır.
Bu evde zor işler pek kolay olur.

Yılmaz soyundandır kurduğu ordu;
Savaşı önünde acunlar durdu
Koruyanlar derki bu güzel yurdu:
Yan bakma yurduma kanın çay olur.

Zulum ile yapılan köşkler bucaklar,
Dumanı kesilmiş tütmez ocaklar.
Ulusun kanını emen alçaklar
Bu evin önünde hakipay olur.

EVİMİZ.

Minderwertigkeitsgefühl eksiklik tasası,
kaynakları, hususiyetleri; eksiklik
tasası ve pedagoji.

Ödemiş : Eyüp H. Akman.

(Geçen Sayıdan)

El ilik tasası ve cahlık nispetinde çocuğun hu-

zuru

risin

tılı

görü

herk

içtinat

kentli

altına

onları

ve y

tadı

man

atıla

çiri

tartar

en ufak

zlyette

muhavvel

gelen

delim

dinlenmeden

dairi

türlü

ruhıyatın

vaziyet

ziyete

zilme

Çıkmazlardan

kendiliğinden

sıyrılmıyacağını

anlayınca

-sağa sola-

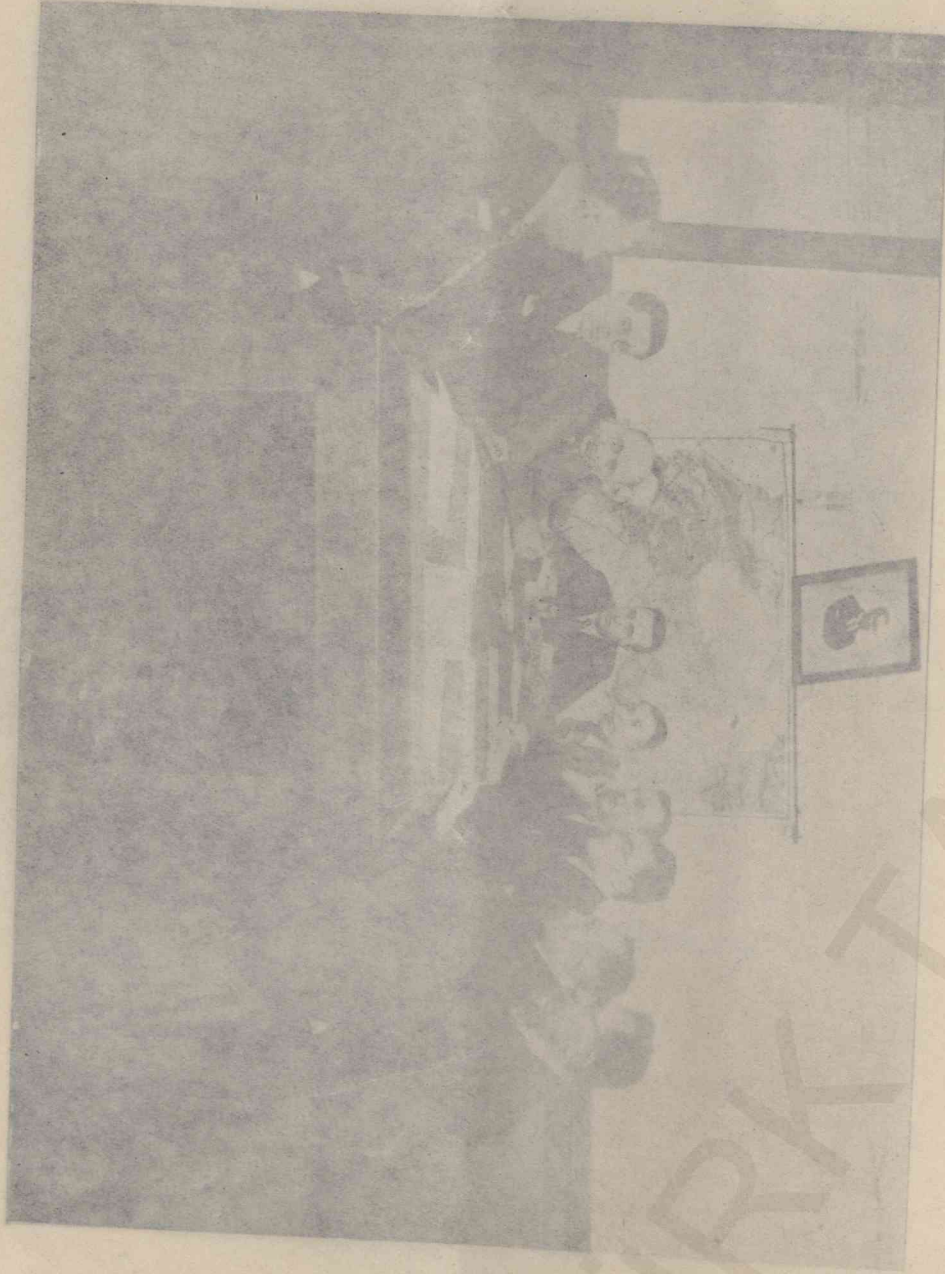
yardım

dilenircesine

bakınır

Evimizin çevrim kurumu.

Minderwertigkeitsgeföhl eksiklik tasası, kaynakları, hususiyetleri; eksiklik tasası ve pedagoji.

Ödemiş : Eyip H. Akman.

(Geçen Sayıdan)

Eksiklik tasasının şiddet ve canlılığı nispetinde çocuğun huzuru kaçır, sınırları bozulur, çocuk huzursuzluk, emniyetsizlik içerisinde bunalır; eksiklik tasası ile yanıp kavrulan bir çocuk sıkıntılı sarsıntılar içerisinde, kendini başkalarından geri aşağı gördüğü için kimseyi sevemez, herkesi kendine düşman bilir, herkese düşmandır. kimseye emniyeti yoktur, herkesi tenkit eder, içtimai duygusu son derece zayıftır, çekingen, sinsidir, üzücü sıkıntılı hallerinden bir an evvel kurtulmak, vaziyetini emniyet altına almak, üstünde, ileride bulduğu insanlara ulaşmak, hatta onları geçmek için bütün kudretlerini seferber etmiştir, sıyrılış ve yükseliş yolları aramakta, bu ereğe kavuşmak için çabalamaktadır. Onun için bütün hareketlerini bu bakımdan araştırmak, manalandırmak muvafık olur. Onun her hareketi gayesine doğru atılan bir adımdır kendini ve etrafını inceden inceye gözden geçirir, yerini ve mesafesini ölçer, imkanları bütün incelikleriyle tartar, münasip bulunduğu zamanlarda hamlelere geçer, raslıyacağı en ufak engel onun benliğinde derin sarsıntılar doğurur, bu vaziyette durmadan muhayyel gayesinden uzaklaştığını zanneder; muhayyel gayesine kavuşabilmek için daha ziyade kendi kolayına gelen yollara yönelir. Gayesine kısmen ulaşmış olduğunu farzedelim, bu defa yine yeni yeni ihtirasların tesiri altında durmadan dinlenmeden sağa sola akın ettiğini görürüz. Zavallının hayatı daimî akın ve huzursuzluklar içerisinde geçer. Devam eder. Bu türlü hareketleriyle yavaş yavaş şeniyetlerden uzaklaşır, ferdi ruhiyatın ambivalenz dediği çıkmazlara saplanır. Çocuk için bu vaziyet son derece naziktir, hayatının dönüm noktasıdır. Bu vaziyete düşenlerden büsbütün şaşalıyanlar olduğu gibi, sezilir sezilme ustalıklı hareketleriyle vaziyetini kurtarabilenler de vardır. Çıkmazlardan kendiliğinden sıyrılmıyacağını anlayınca -sağa sola-yardım dilenircesine bakınır, yakınındakileri kendisiyle alakalandır-

mak, kendini az çok değerlendirmiş olmak için bir çok hileli yollara sapar: tembellik, yalancılık, hastalanmak, hırçınlık şamatacılık, inatçılık, mektepten, evden kaçmalar, sofrada, yatmada, hareketlerinde müşkülât, çıkarmak, fevkaladelikler göstermek d. b. b. gibi. Bu gibi tecrübelerinde en ufak muvaffakiyet onu fevkalade cesaretlendirir daha geniş ölçüde hileli yollara sürüklenebilir.

Kudsiyet ve ululuğuna inandığı muhayyel gayesine kavuşmak için zaman zaman irkilir, hamle verir, muvaffak olmadığını sevince rasgele kolayına gelen yollara sapar. O artık bir sapkındır, yolunu sapıtmışlardandır, doğru yolu kaybetmiş şaşalamış kalmıştır. O buhranlı bir hayat yaşar, benliğinde kaynaşanların tesiri altında görünüşte sebepli sebepsiz muavyen olan olmıyan istikametlere doğru yaydan boşanmışcasına ilerler, yerinde sayar, durgun yahut coşkun, neş'eli neş'esiz kafası nasıl eserse ona göre bir şeyler yapmak üzere çırpınır, yahut sinsi alemine dalar.

HULASA :

Eksiklik tasası çocuğu sinirlendirir, hareketlere muavyen istikametler veren muhayyel gaye, ülkü yaratır, normallar gibi kendine malik değildir, sağını solunu iyi teşhis edemez, şeniyetlere intibak edemez, ibtidaî bir insan yahut çocuk gibidir, kafasında uçuşan kıymetler hayalleri değerlendirir, onlara canla başla bağlanır. Aczini sezdikçe kudretlenmek ister, yiğitlik duyguları kabırır, muhitte aykırılışır, savaşı, herkesi kendisine düşman bilir, ucalmak emeliyle hareket eder. Heycanlı faaliyetleri şahsiyetinin olgunlaşmasına, kudretlerinin muavyen kılıklarda olgunlaşmasına hizmet eder. Kendi kendine engelleri büyültür, gayelerinden daima uzaklaştığını zanneder, kendini ihmaledilmiş, desteksiz bilir meyustur, hırçındır. Ferdî ruhiyata göre hayatın ta başlangıcında eksiklik tasası vardır. Bütün hareketlerin kaynağı da bu duygudur.

EKSİKLİK Tasası ve Pedegoji:

Uzviyet ve ruhiyeti arzettiğim tarzlarda düğümlenmiş olan çocuğun terbiye imkânları da ona göre güçleşir, genişler, daralır Çocukların hayatında eksiklik tasası iki kutup arzetedir: - Az yahut çok süren eksiklik tasasının doğurduğu ruhî sıkıntı ve sarsıntılar, B - Muhitle mücadele şeklinde tecelli eden muhayyel gayeye göre kudretlenme, kıymetlenme, yardım görme, silkinerek sıyrılma ve yükselme hamleleri.

Bu iki safhada birincisinde aciz ve kusurdan doğan sıkıntı ve bedbinlik var İkincisi de kudretlenme, huzur emniyet, kurtuluş olgunlaşma ve nikbinlik var. Kıymetsizlik duygusuyla benliği dağlamış olanın terbiyesi çok güçleşmiştir. çünkü her attığı adımda muhayyel gayesinden uzaklaşarak geriler. Tabiat ve insanların kendisine haksızlık ettiği için nasibini hakkıyla alamadığı kânındadır. Hemen hemen her çocuğun aynı vaziyette olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü çocuk zayıftır, muhtaç olduğu bilgilerden henüz mahrumdur, tecrübesizdir: akan ka anlıklar müphem hayallerin uçurumları üzerinde sallanmaktadır. Hele yetişkinlerin çocukları avuturcasına onlara karşı yalancılıktan vaziyet takınmaları onları ihmal etmeleri, haddinden aşırı vazifeler yüklemeleri, onlara karşı kadirşinas davranmamaları, onlara karşı bilerek bilmiyerek ölçüsüz hareket etmeleri, çocukların benliğinde umulmadık sarsıntılar doğurur, eksiklik tasasını biler, keskinleştirir. Hele onlarla istihza etmek işi büsbütün çığırından çıkarır, manevi heyelana sebebiyet verir.

Bazılarımıza göre kusurlar bir eğlence, mevzuu, bazılarımıza için de üzerinde hususi şekillerde alakalanmamızı işaret eden ciddi bir paroladır. Çocuk içinde çalkalandığı muhitte, yaşatları veya yetişkinlerle münasebetlerinde pek te ciddi olmıyan sebeplerle bile sarsılarak sendeler, yerinde tutunur, yahut tutunamıyarak geriler. muhit elverişli olmazsa eksiklik tasası pek erkenden canlanır, kökleşebilir.

İlk yapılacak iş aileyuvasında, mektep ve cemiyette ona, müspet terbiyevi yaşama şartları temin etmektir. Bu gibilerle münasebetlerimizi son derece mülayimleştirelim, ona karşı daima hassas, şefkat, sevgi ve heyecanla dolu samimiyet, alaka ve ihtimam gösterelim, her fırsattan bilistifade ona ümit, cesaret verelim, müspet telkinlerde bulunalım, nikbinlik, aşılayalım, tav'iyet ve yaratıcılığına elverişli tedrici geniş imkânlar hazırlıyalım, esrarla dolu bir alem karşısında olduğumuzu unutmalıyım. Her şeyden evel onun içyüzünü tanımalıyım, bağlandığı muhayyel gayesini teşhise çalışalım. Sevelim, sevelelim, sayalım, saygı görelim ona itimat edelim, itimadını kalbini kazanalım, kusurlu çocuk düşkün zayıf çocuktur, onu kurtaralım, mektep kaçkındır, onu mektebe

ŞEYYAD HAMZA'NIN

Kızına ait mezar Taşı

Rıfkı Melûl Meriç.

Akşehir köylerinin folklor materyallerini toplarken:

Yola gider önümüz
Arkamızda yükümüz
Bu karılar verseler
Düğün yapar.....

Manisiyle karşılaşmıştım. Asırlar zarfında bünyesi hayli değişmiş olan bu mani Şeyyad Hamzaya aittir ve aslı da « Lâmiî » çelebinin meşhor « Letaif » inde aşağıda yazdığımız şekilde mukayyettir:

İşte geldik ikimiz
Arkamızda yükümüz
Destur verin kadınlar
Bayram etsin.....

**

Akşehir ve köylerinde söylenilmekte olan maniler arasında böyle açık saçıkları büyük bir yekûn tutar. Bunların bir kısmı, filhakika Şeyyad Hamzaya ait bile olsa, bu gün elimizde bu aidiyeti isbat edebilecek hiç bir delil yoktur.

Aslı malum olan yukarıdaki maninin Akşehir civarında el'an yaşamakta olması, buna bu maniyi bulduğum sıralarda Şeyyad Hamzanın bu muhitte epice mühim bir nüfuz kazanmış olduğu kanaatini vermişti.

hayata ısındıralım, ona müspet yaşama imkân ve hakkını kazandıralım, onunla muamelelerimizi hususiyetlerine göre akordedelim, onunla can ve gönülden alakalananalım.

Arkadaşlar, eksiklik tasasını doğurmuş olan amilleri teşhis ettik, anladık mı, elimizdeki düğüm çözülmüş demektir.

SON SÖZ : Kusurlular bizden anne sevgisi, anne ihtimamı, istemektedir, bunlardan önce de meslek aşkı ve ferağati.....

[Bitti.]

Akşehir, mazbut tarihî malumattan ziyade bu gün de mevcut izlerinden ve eserlerinden (1) anlaşıldığı üzere pek çok içtimai ve dinî hareketlere merkezlik etmiştir. Çok muhtemeldir ki Şeyyad Hamza da tarikat mücadeleleri esnasında en büyük tesir ve nüfuzunu burada elde etmiş ve burasını tarikatine ait akideleri yapmak için en müsait bir zemin, seyahatları için de en münasip hareket noktası ittihaz etmiştir.

**

Malumdur ki Şeyyad Hamza hakkında ilk defa tetkikat yapıp bundan 18 19 sene evvel makale yazan ve müteakıp neşriyyatında bu zatın hayat ve şahsiyeti hakkında bazı delillere istinaden muhik mütalealar serdiyle yaşadığı zamanı da tayin ve tesbit eden muhterem üstadım Ord. Prof. Dr. Köprülü zade Mehmet Fuat'dır. (2)

Muhterem ustadın mütalealarındaki isabet, bu gün, Şeyyad Hamzanın kızına ait mezar taşının meydana çıkmasıyla sadece teeyyüt etmiş bulunmaktadır.

Şeyyad Hamzanın eserlerinden ancak bir kaçı bizce malumdur.

Lamii Çelebinin Şeyyad Hamza hakkında verdiği malûmat ile mumaileyhin ve Egirdirli hacı Kemalin kaydettiği bir iki parça zamanımıza kadar intikal etmemiş olsaydı bu tarikat sahibi şairin namıda, şüphesizki, bir çokları gibi yok olup gidecekti. Bu zatın edebî şahsiyeti ile kıymetini üstadım Köprülü zade Fuat yazmış olduğundan benim ayrıca aynı mütaleaları nakletmeme lüzum yoktur sanırım.

Ancak burada kızının mezar taşı vesilesile Şeyyad Hamzanın hayatı hakkında bazı tahminler yürütmek mümkündür.

Şeyyad Hamza:

1 — Akşehir ve havalisi ahalisindendir.

2 — Başka bir yerde doğup Akşehirde tavattun ve teehhül etmiştir.

3 — Akşehirde ailesile birlikde gelüp yerleşmiştir.

4 — Kızını bir akşehirliye vermiştir.

[1] Türbeler, Künbetler, ve tekkelerle içtimai teşkilata ait erkûnlı sıra âlemleri, yârân meclisleri ve saire.

[2] İldam gazetesi, Türk edebiyatında ilk mutasavvıflar. Dêrhâh ve Türk yurdu mecmuaları, Türk edebiyat Tarihi,

5 — Kızı kocasile gelüp akşehirde yerleşmiştir.

6 — Kızının yanına gelüp uzun müddet oturmuş veya müteadit defalar gelüp gitmiş başka bir yerde ölüp kalmıştır.

7 — Ömrünün son günlerini Akşehirde geçirmiş ve orada ölüp gömülmüştür.

Bütün bu ihtimal ve tahminlerinden hangisinin vakıa mutabık olduğu, ortada hiç bir vasika yokken elbette kesdirilmez. Şeyyat Hamzanın kızına ait mezar taşını buldukdan sonra kendisinininkini de beyhude yere aradım fakat tahminen yüzde sekseni ötede beride sarfedilmiş olan Nasraddin hoca mezarlığındaki arda kalmış taşlar arasında yaptığım araştırmalar müsbet bir netice vermedi kanaatıma göre Şeyyat Hamza Akşehir merkez olmak üzere uzun müddet bu havalide tarikatini yaymak için mücadelelerde bulunmuş ve bir çokda tarafdar elde etmiştir. İleride yapılacak tetkiklerle belki bu karanlık aydınlatıla bilecektir.

Şeyhad Hamzanın kızına ait mezar taşı Nasraddin hocanın ismini taşıyan mezarlığın tekke deresi cihetindeki divarına bir buçuk iki metre mesafede fundalıklar arasında - yalnız 15 - 20 santimetroluk kısmı meydanda kalmak ve yazısı görünmemek üzere - toprağa gömülü idi. Bu taşın karşısında ve bir buçuk metruden fazlaca bir mesafede gine toprağa gömülü olarak bulunduğum diğer bir taşda da tarih yazılıdır. Bu tarih taşının Şeyyat Hamzanın kızına ait olup olmadığı nı katiyetle tayin etmek mümkün değilsede ait olduğunu ancak bir ihtimal halinde kabul etmek de mümkündür. Çünkü bu iki taşın yazı üslupları arasında oldukça kuvvetli bir müşabehet ve zaman itibarilede tam bir tavfuk varsada şekilleri bir birinden temamlı ayrıdır. Nasraddin hoca mezarlığında ki taşların daima yerleri değiştirilmiş olduğu da nazarı itrbare alınır bu tarih taşının Şeyyat Hamzanın kızına ait olup olmadığı hususundaki tereddüdünde haklı olduğu tasdik edilir. Bu tarih taşı Şeyyat Hamzanın kızına ait olmasa bile ismi ihtiva eden taşın yazı ve tezyinat sanatları itibarile hicri sekizinci asrın ilk nısfından sonraki zaman taşlarından olmadığı muhakkaktır. Her iki taşında yazısı sülüs kırmacı nesihdir ve noktasızdır. İsm taşının irtifai 0, 84, genişliği 0, 356, kalınlığı 0, 07 dir. Arkası tabii tesirat altında siyahlaşmıştır. Yüzünde ve arkasında

taş yosunlarının tahribatı vardır. O zaman bir çok mezar taşları yazılarında olduğu gibi bu taşında da bazı harfler noksandır.

İsim taşının yüzü :

Arkası :

Sahibi hazelkabr
Elmerhumetül mağfur
Essaidüşşehid
Aslı hatun bint Şeyyat Hamz

Küllü şey'in Seyemut
Ve Hüve hay
Lâyemut
Hüvelbaki

Tarih taşı yüzü :

Arkası :

Fi tarih
Sene tis'a
Ve Erbaine
Ve Seb'a mie

Lehül hükmü
Ve ileyhi
Türceun

Bu tarihe nazaran Şeyyat Hamzanın yedinci ve sekizinci asırların arasında yaşadığı hakkındaki muhterem üstadın isabetli mütalaası tahakkuk etmektedir. Ancak 683 tarihinde ölen Nasraddin hocanın tanıdığı Şeyyat Hamzanın o sıralarda pekde geçgin bir yaşta olmadığını, Nasraddin hocanın kendisini 683 den evvel tanıdığına ve aslı hatunun da Nasraddin hocadan 66 sene kadar sonra öldüğüne bakılırsa Şeyyat Hamzanın uzun bir hayata nail olduğunu, Aslı hatunun Nasraddin hocanın ölümünden pek az zaman evvel veya sonra doğduğunu tahmin ve kabul etmekte mümkündür.

Şeyyat Hamzanın mezarı, belki Akşehirde ve kızının yanındadır. Eğer mezar taşı kırılıp temamlı yok edilmemişse, ya duvarlarda kullanılmış mezar taşları arasında veya toprak altındadır. Bunun içinde duvarları yıkmak ve hafriyat yapmak lâzımdır.

DELİ BEKİR

Ulus Ozanları:

"27 inci sayıdan,,

M. Z. Çerçel.

Bekirin yaşadığı Abdülhamid çevirmesinin kötülüklerini sayan
bir hicvini aşağıya yazıyoruz:

P... , P... şöhreti buldu,
İşimiz sahibi zamana kaldı
Hırsızlık muteber baş sanat oldu,
Nasi ayıplıyacak lisan kalmadı.

Söküldü temeller, çün tutmaz kazık
Mümini kâmiller sizlere yazık
Yalvaralım hakka, iş baştan bozuk
Veziranda ehli iman kalmadı.

İmamı müsliminden bu yeni adet,
Kanlıya, katile olmaz adalet
Ehlizler vergisi arttı begayet.
Bu nâs pula erdi derman kalmadı

Hacıların elbisesi arıdır,
Fukaraya sudan zekât dağıdır,
Yalançı şahitlik anın kârıdır,
Hilesin fehmedecek kesen kalmadı

İbadet deyerek hayu huya gitme,
Zaman şeyhleri oldular fitne,
Başına toplanmış bir alay....,
Dergâhı pirlerde bürhan kalmadı.

27 / 8 / 934 de Kocatepe ziyaretçilerinden bir grup.

Evimiz tarafından getirilen kimsesiz çocukların bir kısmı
Afyon spor - Akşehir idman takımları ayak topu maçından evvel.

27 / 8 / 1934 de Kocatepe ziyaretlerinden bir grup.

Alayon spor - Akşehir idman takımı ayak topu maçından evvel.

Evimizde Köy muhtarları kursu açılırken.

Evimiz tarafından geydirilen kimsesiz çocukların bir kısmı

Evimizde Köy muhtarları kursu açılırken.

Evimiz tarafından geydirilen kimsesiz çocukların bir kısmı

Felâh abidesi olup yüzünü aldı,
Fittacılık derz olan kalbine girdi.

Evimizde Köy muhtarları kursu açılırken.

Ehli ticaretin tesbihi yemin,
Dünyada icad olmadık yalan kalmadı.

Evimiz tarafından geydirilen kimsesiz çocukların bir kısmı

Evimizde Köy muhtarları kursu açılışken..

Evimiz tarafından geçirdiğimiz kimsesiz çocukların bir kısmı

Felfes abdes alup yüzünü sildi,
Fitnelik derc olup kalbine girdi,
Karşusuna geçip şeytanda güldü,
Salatta tadili erkân kalmadı.

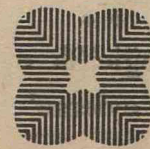
Küçük masumlar geldi araya,
Ufacıktan heves etti paraya,
Perçemin gösterir.....,
Irzı bütün mahbub oğlan kalmadı.

Bunca âyanlar sancak emiri,
Karon gibi akça yığmak zamiri,
Dişi koysa yutar taşla demiri,
Haramdan korkacak vicdan kalmadı.

Sureti güzel olana sen olma emin,
Görse kırk parayı değişir dinin,
Ehli ticaretin tesbihi yemin,
Dünyada icad olmadık yalan kalmadı.

Ben bu feyzi erenlerden dinledim,
Derdi aşkla hararete dayandım,
Meczop "Harabî," bu hicvi beyendim,
Mezhebi bekliyen müridan kalmadı.

"Harabi,, bul başının selâmetini,
Evliya gizledi kerametini,
Kıyamet gösterdi alâmetini
Vakit yakın oldu zaman kalmadı.

Zekâ, servet ayrı ayrı yarımır. İkisi birleşirse sahibini kutlu kılar.

Herşeyin yenilenmesi iyi.. hastalığın değil:

Kadın yüzünden bir birini öldürenler, hapishsnede çürüyenler kadınlığa hürmet etmiş olmazlar.

Bazı savaşların tarihte tekerrürüne imkân yoktur: Haçlılar harbi gibi...

Fakirlik zor değil, kolaydır. Asıl müşkül olan zenginliktir.

Kültür tedkikleri :

MISIRLI OĞLUNDAN PARÇALAR

Yakında Taşpınarda, hayat ve eserleri hakkında Edib Âli Gökpınarın bir tetkik yazısını okuyacağınız Afyonun en büyük şairai Mısırlı oğlu Abdurrahimin öz türkçe, beşyüz sene evvel yazdığı bir kaç parça:

İşi iyünün iyü olur işi,
Yatlu eder yoldaşı yatlu kişi.

* *

Her eşittiğin söze inanma kıl
Görmek, eşitmek bir ola asma kıl.

* *

Yaz gününde ger tuhum saçmayasın
Halk ekin biçdikde sen biçmeyesin.

* *

Koğuculuk, eğicilik eyleme,
Yatlu sözler eyleme' hem söyleme

* *

FİRİKYA ABİDELERİNE DOĞRU BİR GEZİNTİ (I)

Süleyman Günçer

Yurdumuzun günlemecini araştırırken gözümüzü şimal yönüne doğru çevirirsek Eskişehir sınırına kadar çam ormanlarıyla süslü dağlar arasında çok değerli ulusal abidelere kavuşuruz.

Eti Türk Uluşunun hem ülküsüne hem de medeniyetine sahip olarak Acun küliürüne ustalık eden Firikyalılar (Birikler) Milâddan önce 1500 yılından 600 yıllarına kadar süren 9 kurunluk bir çağ içinde Eti medeniyetini daha çok ince ve daha ileri bir biçime sokarak Acuna yeni kültür öğrettiler. En çok gözümüzü çeken ve göksümüzü kabartan şey; Firikyalıların alfabe usullerini Fenikelilerden öğrenerek (kim bilir belki de onlar fenikelilere öğretmiştir.) Batı uluslarına ve bütün Acun kültür evrenine yayarak Medeniyete hizmet etmesidir. İşte bu neticeyi bize gösteren ve öğreten abidelerdeki yurdumuzun, Afyonun simal dağlarında kayalar üzerinde kültür evrenine Türk Medeniyetinin ve kültürünün Acuna nasıl yayıldığını haykırıyor.

Kuruntu da olsa dağarcığımızı sırtımıza vurarak bu abideleri gezmek elbette hoşumuza gidecektir:

1 — Birinci konak: Afyondan Gazlı göl kaplıcası yolu ile Ayazın köyüdür. Burası Firikyalılarından başlayarak Milâdın başlarına kadar geçen çağlarda yapılmış yüzlerce mağara mezarlıkları doludur. İçlerinde resimleri ve yapıları ile görülmeğe değer olanları var. Her birinin üzerinde ya Göbele'nin arslanları ya Cehennem ilâhesi Medus'un koruyucu resimleri göze çarpar. Mağaralar arasında renkli süslere, oyma mâbedlere bile rasgeliriz.

2 — İkinci Konak: Hayranveli köyünün Göynüş mevkiidir. Burada Firikyalıların medfen odalarından en muhteşemi ile karşılaşırız. Göynüşe gelirken solda Malkayası, sağda Yılanlı taş ve daha ileri sağda (Arslanlı Mezar) 1 Görürüz. Nalkayası; vadinin toprakla dolmuş olması yüzünden gömülü kalmıştır. Bir kiral

[1] Halk evimizde yapılmakta olan muallim gecelerinden birisinde yapılmış bir konuşmadır.

mezarından başka bir şey olmayan bu kayanın yazıları ve süslü cephesi açılıp okunmadan kıymeti hakkında bir şey söylenemez. Arslan kaya (Arslanlı Mezar); dağdan kesilerek ayrılmış bir medfen odasının yüksekteki dört köşe kapısını pençeleri arasında bekleyen dev gibi iki arslanın heybetli görünüşü ile insana korku ve şaşkınlık vermektedir. Yılanlı taş ise, yine böyle bir arslan kayadan başka bir şey değilse de zelzeleden yıkılmış ve arslanlarında ancak birer parçaları görünen bir medfen odasıdır. Burada her şey bize Eti kültürünün devam ettiğini anlatır.

3 — üçüncü konak: Liğen köyü şimalinde Arslan kayadır. Dağdan kesilerek yapılmış, çok korkunç ve heyecan veren Firikya abidelerinden biri de budur Dipsiz bir oyuk içinde bir insan iki dişi arslan tarafından omuzlarına pençelerini koydukları dehşetli bir biçim ile korunmaktadır. Kayanın süslü yüzü hava tesirleri ile bozulmuş isede üç köşeli kısımda Firikya kanatlı arslanları göze çarpar. Yan yüzlerinden birinde iki ayağı üstüne kalkmış büyük bir erkek arslan, diğer yan yüzünde de arslan yavruları resimleri yapılmıştır. Bir Firikya pirensinin ölüsünü koruyan bu abidede yazı yoktur.

4 — Dördüncü konak: Bahşış köyü olacaktır. Buraya gitmek için Kör oğlu kalesine kadar çıkmak ve çam ormanları ile süslü ve çok hoş bir dere olan Bahşış deresini geçmek lazımdır. Bu yol en eski çağlarda çok işlek bir yoldu. Etilerin Ege denizine inmek için kervanları hep bu yoldan işlerlerdi. Boğaz köy Efes yolu.....

Bahşışta Firikya mezarlarından kıymetli bir mezar daha var fakat ben görmedim. (2)

5 — Beşinci konak: Yazılı kayadır. Buraya Yapıldak yolundan çamların arasından tırmanırız. İşte Firikyahların en büyük dinî merkezlerinden birisi olan yazılı kaya!.... Mabetleriyle Firikyahların adetâ kâbesi olan bir şehir. Bir dağ şehri..... Etrafı kesilmiş kayaların üzerinde ve toprak altında uyuracak kahraman bekliyor.

İşte; Yazılı kaya köyünün hemen önünde Firikya uluşunun yükselişini pek ileri götüren ve anadoluyu başdan başa eline geçiren, zenginliği dillerde destan olan Kral Mida'nın (Midas değil,

[2] Les Civilisations Anciens De L'Asie Mineure [Felix SartiauX] levha 13 resim 3

EVİMİZİN BİR YILLIK İŞLERİ

(1. 1. 934 den 31. 12. 934 de kadar)

Evimiz; erdemli başkanımız Galip Demirer ve çok değerli arkadaşlarımızın idaresinde ulusal ülkü yolundaki çalışmalarına Atatürk soyunun öz evlatlarına yakışır inan, ferağat ve dönmezlikle devam etmektedir. İşlerimizde gücümüzün yettiği kadar, maddî, manevî imkânların müsaadesine dayanarak halkın duygu ve bilgisini artırmak, muhite mufid ve müessir olmak esaslarına göre hazırlanmış bir program güdülmektedir.

eski yunan dilinde katıştırılmıştır.) mezarı..... Göbele'nin büyük baş papazı Atis tarafından kral Mida'ya öldüğünde, barış ve gönenc içinde geçen çağının anılması için yaptırılan bu abide eşsiz güzel bir şeydir. 20 metre yüksek bir kayanın kesilerek zili kilimlerimiz gibi süsler yapılmış ve üzerine İlâhlar atası Baba (Yunan dilinde Zevs) ve İlâhlar anası Göbele (Toprak ana) nın baş papazları tarafından ithaf yazıları yazılmıştır. Her iki İlâh isminin temiz türkçe oluşu, baş papaz Atis'in (reis, şef ve Ağa bey mânalarına gelen öz Türkçe atı, ede'den geldiğine göre) keza Türkçe oluşu bizi çok sevindirmektedir. Dilimizde göbele; sözü; işlenmemiş, ekilmeye elverişli, bereketli toprağa denir. Üç bin yıl önce Anadolu'da yaşayan ve ölen bu sözün tekrar Ana yurttan mana ve şekli ile aynen geri gelişi göze çarpmaktadır.

Burada diğer bir kral mezarı olan Küçük Yazılı kayayı da görmeliyiz. Yazılı kaya köyünden on dakika bir yürüyüşten sonra çukurca yolu üzerindeki küçük yazılı kayaya geliriz. Çamların arasında saklanmış olan Bu mezar abidesi üzerindeki yazıya göre Kral Materan'a ait olmalıdır. Amma bilmem henüz yazılarını okuyan anlayan yoktur. Bu kaya üzerindeki yazılar özel biçimleri göstermektedir. Orhon abidelerinde olduğu gibi yazı soldan sağa ve sağdan sola akıp gitmekte sözlerin arasını bir biri üzerine 3-4 nokta ayırmaktadır. Harfler satırın yönüne çevrilmektedir. Şu halile de yine Türklüğünü evrene haykırıp durmaktadır. Bir çam dalının tepesinden alınmış biricik resmine bakınız.

Dilimiz ve zevkimizle kayaların üzerine ölmez birer abide halinde kazılmış olan bu eserleri anlamak ve kıvançla bakmak için yabancı uluslardan daha fazla biz Türkler gidip görmeliyiz. Ben ne kadar anlatsam onlardaki güzellik ve ihtişamı duyuramam.

Evimiz İdare heyeti bir yıl içinde 41 toplantı yapmış talimatnamemizin gösterdiği esaslar üzerinde ev işlerle uğraşmıştır.

HESAP İŞLERİMİZ — Hüsusi İdareden evimize yardım olarak verilen 3000 liradan ibaret gelirimizden 2000 lirası yeniden yaptırılmakta olan salon ve sahnenin yapı işlerine ayrılmış ve geri kalan 1000 liradan 420 lirası Taşpınar basım işlerine 580 lirasıda evin yakacak, hademe kutlu günler vesair zarurî masraflarına karşılık tutulmuştur.

AZA ADEDİ — Evimizin dokuz şubesine kayıtlı arkadaşların sayısı 44 Kadın ve 560 Erkek olmak üzere 604 dır.

GENEL TOPLANTILAR — Evimiz salonunda bir yıl içinde 19 genel toplantı yapılmıştır. Ayrıca sıhhi, ilmi, edebi, tarihî, iktisadi, ziraî ve içtimai 26 konferans verilmiştir. Musiki kolu tarafından 32 ekzersiz toplantısı, kurslar kolu tarafından sekiz yeni ölçüler dersi ve 84 Fransızca dersi olmak üzere ceman 92 ders toplantısı yapılmıştır. Ayrıca merkez kazaya bağlı 160 köyün muhtarları evimize davet edilerek 10 gün devam eden muhtarlar kursunda 34 ders verilmiştir. Bütün bu toplantılarda bulunan vatandaş adedi 31000 ni geçmiştir.

KOLLARIMIZIN ÇALIŞMALARI :

DİL, TARİH, EDEBİYAT KOLU — Evimizin kuruluşundan beri ayda bir defa çıkarmakta olduğu ve elinizde bulunan 28inci sayısıyla Taşpınar cönkünü bu senede aralıksız olarak günü gününe çıkarmıştır. Bu yıl içinde Afyon'da yetişen ozanları bir bitik halinde derleme düşünmüş ve 30 kadar ozanın yaşayışlarını, koşuklarını toplamıştır. Bunlar içinde ünlü ozanlardan Deli Bekir'le Bay Ziya'nın yaşayışları, koşukları cönkte yazılmıştır. Şehrimizin kurtuluş savaşında haiz olduğu ehemmiyetli mevkiî göz önünde tutarak kurtuluş savaşındaki acı, tatlı günleri ve yapılan işleri gelecek nesle yadigâr bırakmak üzere, „Kurtuluş Savaşında Afyon,, adlı bir bitik çıkarılması onaylanmış ve bu yolda düzülen sorğu- (Anket) bu işlerde emeği geçenlere yollanmıştır.

Büyük dil devrimimiz için ilk gününden beri durmadan çalışmakta olan kolumuz büyük dil kurumunun verdiği amaçlara doğru iyi verimler veren günden güne artan bir hızla çalışmaktadır. Halk bilgisi ve yurd tarihi araştırmalarına devam etmekde tarihi belgeler Halk bilgi ve yaşayışları ile öz Türk'çe kelimeler toplanmasına aralıksız devam edilmekdedir,

SPOR KOLU — Şehrimiz ve muhitimizde sporu yaymak ve gençliği teşkilâtlandırmak için dikkatli ve devamlı bir çalışma ile yürüyen bu kol çalışmalarının verimlerini artırmaktadır. Afyon İdman Mintakası ile el ele verilerek bu yolda ileri adımlar atılmaktadır. Şehrimizdeki iki spor kulübümüzün maddî ihtiyaçlarını imkân nisbetinde temin ve yardımlar yapılmaktadır.

Muhitte spor zevk ve alakasını beslemek ve hızlandırmak yolundaki çalışmalardan her haftaki hususî ekzersizlerden başka Şehrimiz sporcularına komşu kentlerle sık sık temaslar yaptırılmış ve muhtelif kulüplerle 11 maç yapılmıştır. Halkın ve sporcuların spor terbiyesini kuvvetlendirme yolunda beş defa umumî toplantı ve konferans verilmiştir. Büyük kurtuluş savaşının başladığı tarihi Kocatepe'ye halkın ve köycüler kolunun da katışması ile büyük bir gezinti yapılmıştır.

GÜZEL SANATLAR KOLU — Bu kolda yalnız musiki çalışmaları olmaktadır. Geçen senelere nisbetle bu sene daha fazla bir canlılık görülmüş, artan heveskârlarla 32 ekzersiz toplantısı yapılarak Garp tekniğine yakın 15 fantazi şarkı ve 40 danede milli ve Türk ruhundan doğan köy ve oyun havaları geçilmiştir. Evimizin genel toplantılarında ve konferanslarda 13 konser verilmiştir.

Büyük Önderimiz Atatürk'ün musiki hakkındaki yüksek irşat ve işaretlerine uymak üzere hazırlıklara ve derslere başlanmıştır.

SOYSAL YARDIM KOLU — Şehrimizdeki hayır ve soysal yardım kurumlarıyla devamlı el birliği yaparak fakirlere kimsesiz muhtaçlara mümkün olan yardımlarda bulunulmaktadır. Halkımızın içtimai yardım duygularını artırmak için gereken konferanslarla beraber sıhhi öğütler verilmek üzere dokuz konferans verilmiştir.

Yardım işi olarak 84 kimsesiz ve yoksul çocuğun geyim ve kuşamıda yapılarak Halkevinde bir sünnet düğünü yaptırılmış 220 hastaya bakdırılmış, 82 işsize iş bulunmasına delâlet edilmiştir. Ülkü ve talimatnamenin gösterdiği amaçlara durmadan ve günden güne artan bir hızla yürünmekte bulunmuştur.

TEMSİL KOLU — Önümüzdeki senelerde çok kuvvntli çalışmalar yapabilmek üzere yapılması düşünülen büyük salon ve sahnenin yapılmasına devam edilmekdedir. Şimdi elverişli salon ve sahnemiz olmamasına rağmen temsil kolu arkadaşları yine ça-

lışmalarına devamla Kolordu ve Maarif sinamaları sahnelerinde bu yıl içinde Akın, Maviyıldırım, Atatürk çocukları için, Kahraman, İnkılap yolu, İstiklâl piyesleri ve bunların yanında Sinir hekimi, Şeriye mahkemesi gibi komediler temsil edilmiştir.

Köycüler kolu -Köylümüzün bilgi, göręü seviyesini yükseltmek uğrunda çalışmalarına devam eden bu kol yıl içinde Ayvalı, Belkaraca viran, Kalacık, Balmahmud, Sülümenli, köylerine köy gezintileri tertip etmiş ayrıca fırkamızın köy ve nahiye kongiraları toplantıları münasebetile Doęanlar, Kayaviran, Susuz, Çakır, Salar köylerine de gidilerek etraftan gelen murahhas heyetlerinde hazır bulunduğu toplantılarda inkılâpcılık, Milliyetcilik, Cümhuriyetcilik mefhumları üzerinde uzun konuşmalar yapılmış köylünün bu hususda duyęu ve düşünceleri artırılmışdır.

Bu yıl içinde 35 hasta fakir köylüye sıhhi yardımlar yapılmış 164 fakir köylününde hükümet ve askerlik işleri takıp ve yazıları yazılmışdır. Merkez kazaya bağlı 160 köy muhtarı Eve davet edilerek on gün devam eden muhtarlar kursunda kendilerine gündüzleri 34 ders ve geceleri 5 konferans ile halk ile hükümet arasında temas vasıtası olan muhtarların vazifeleri kanunlarımız, sıhhi, ziraî, içtimaî dersler ve konfranslarla umumî bilgileri kuvvetlendirilmiştir.

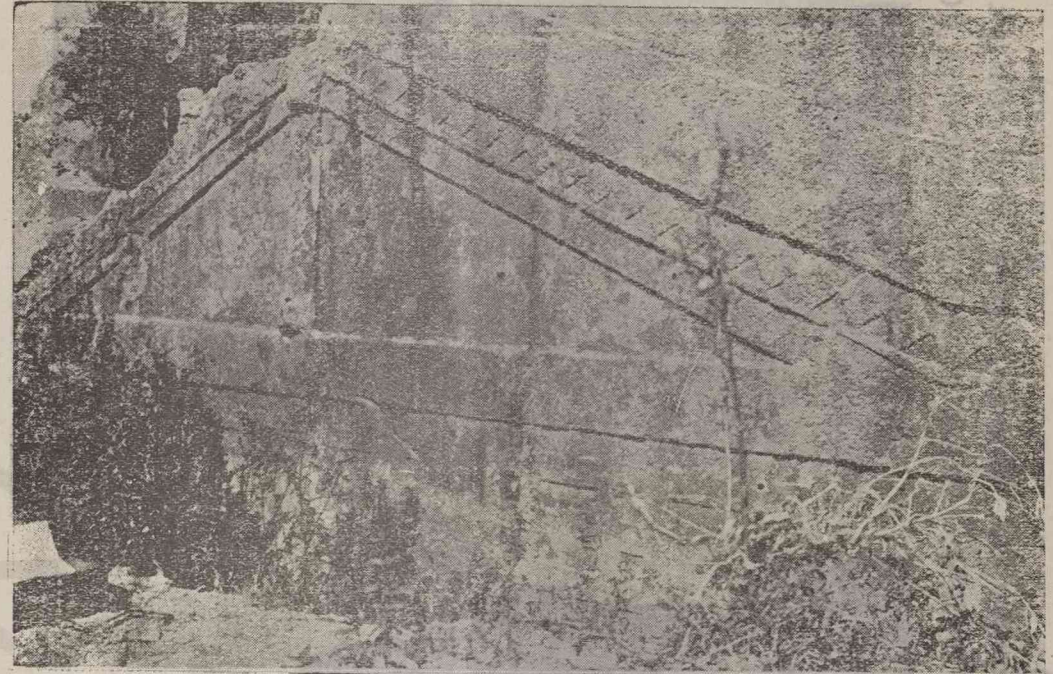
KÜTÜPHANE ve NEŞRİYAT KOLU — Halkevi halk bilgisinin daha geniş bir ölçüde artması için genel kütüphane ile kendi kütüphanesini müsaide olan konferans salonunda birleştirilmiştir. Sayısı 700 zü geçen Ev kitaplarile birlikde kürüphanede 5118 eser okuyuculara amade bulunmaktadır. Gazte ve mecmua okuyucularından başka bu yıl içinde kitap okuyucusu 12000 ni geçmiştir.

Afyon Saylavı H. Çerçelin Türk'çeye çevirdiğı Durkahim'in "Education et Sosyoloji,, adlı eseri çıkarılmakta ve malî imkân elde edilince "Sıtma, Çocuk bakımı, Sağlık öğütleri,, hakkında Doktor Bay Sabrinin hazırladığı broşürlerin çıkarılması düşünölmektedir.

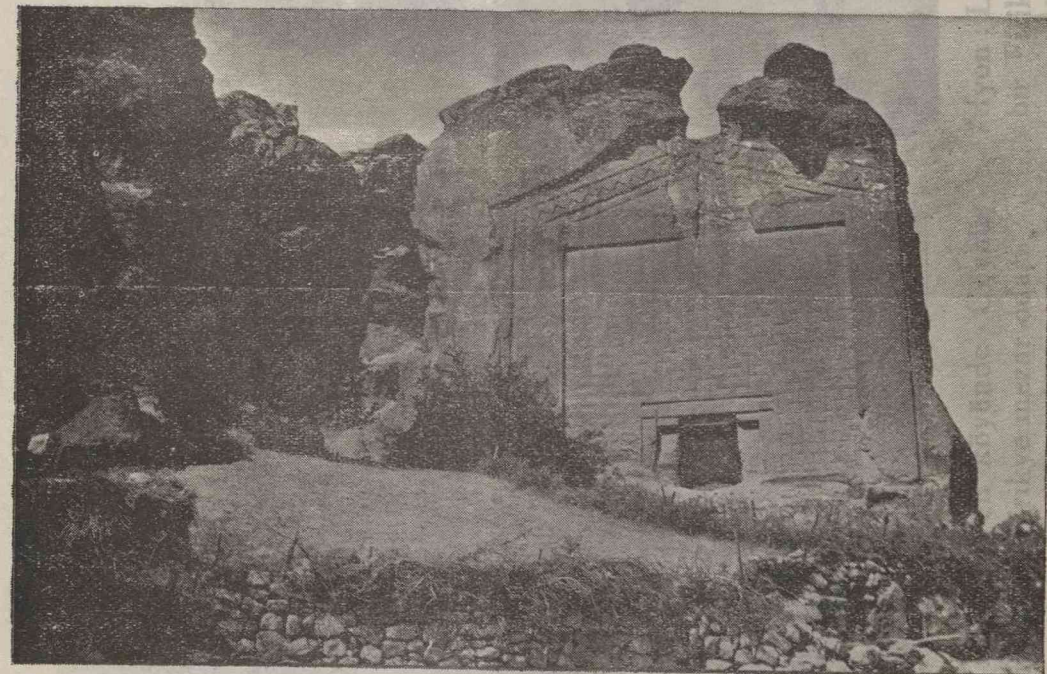
HHALK DERSHANELERİ ve KURSLAR KOLU — Tatil aylarında yabancı dil öğretmek maksadile bilmeyenlerle az bilenlere ayrı olmak üzere iki seri Fransız'ca kursu açılmış her iki kursda 84 derste muntazaman 30—40 talebe devam etmiştir.

Akşehir'de Nasraddin hoca mezarlığında şair Seyyad Hamza'nın Kızına ait mezar taşı.

Afyon : Hayran Veli köyünde Mal kayası (Firikya Kırıl
abidelerinden)

Afyon : Yazılı Kaya köyünde Firikya Kırallı Mıda'nın mezarı

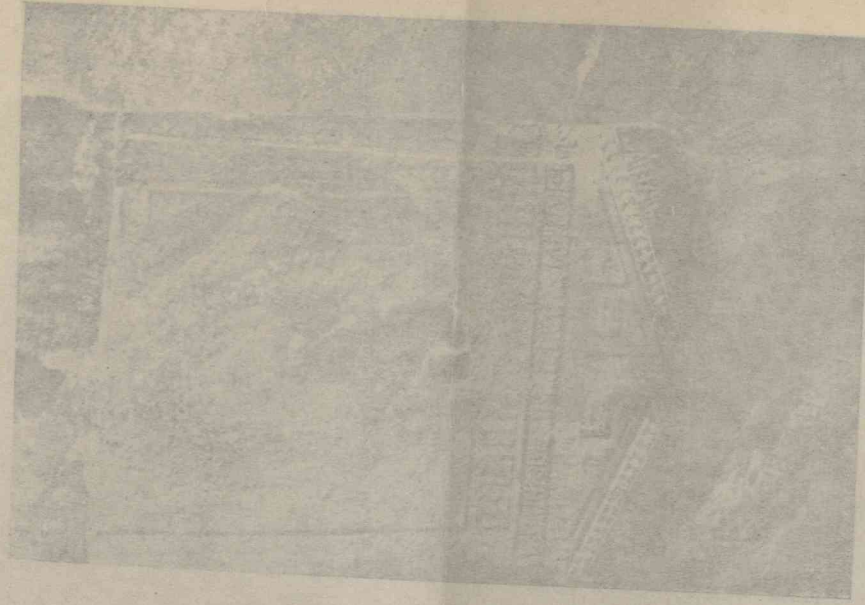
(Axtalan kəslə)
məvkinde bir Eriklə məxsi oqsa
Aylon : Həylən Vəli köyündə. Göynüq

(Axtalan kəslə)
bir Eriklə məxsi əridəsi
Aylon : Ligen köyü əməlinde

Künlə məxsi
lələndə) kiçik Xəli kəslə (bir Eriklə
Aylon : Xəli kəslə Köyündə (Çukurca

10
KURUŞ